

HOLLANNIN TYYLIKÄS

Teksti ROOSA HAKKARAINEN
Kuvat JUSSI PUIKKONEN

◀ Kuvatekstit. Il eicat aut deliquid ma ilit, odi aliquias utatempore, volesto reperempe volut estota porum harios veribus, te aut rerum dolorupta cupta

Kuvatekstit. Il eicat aut deliquid ma ilit, odi aliquias utatempore, volesto reperempe volut estota porum harios veribus,

HURMURI

Rotterdam aivan pursuaa arkkitehtien taidonnäytteitä, kiinnostavaa kulttuuria ja innovatiivista meininkiä. Ei ihme, että Hollannin toiseksi suurin kaupunki sai kunnian isännöidä Euroviisuja.

ASEMA-AUKION REUNOILLA KOMEILEE VANHOJA, linnamaisia rakennuksia, ja heti niiden vieressä kohoaa peililasisia pilvenpiirtäjiä ja toimistotaloja. Päärautatieaseman teräksinen katto kiiltelee auringossa, ja sen terävä nokka näyttää tietä kohti keskustaa. Rakennusten eriparisuus on niin ilmiselvää, että se vaikuttaa tarkkaan laskelmoidulta, ja sitä se todellisuudessa onkin.

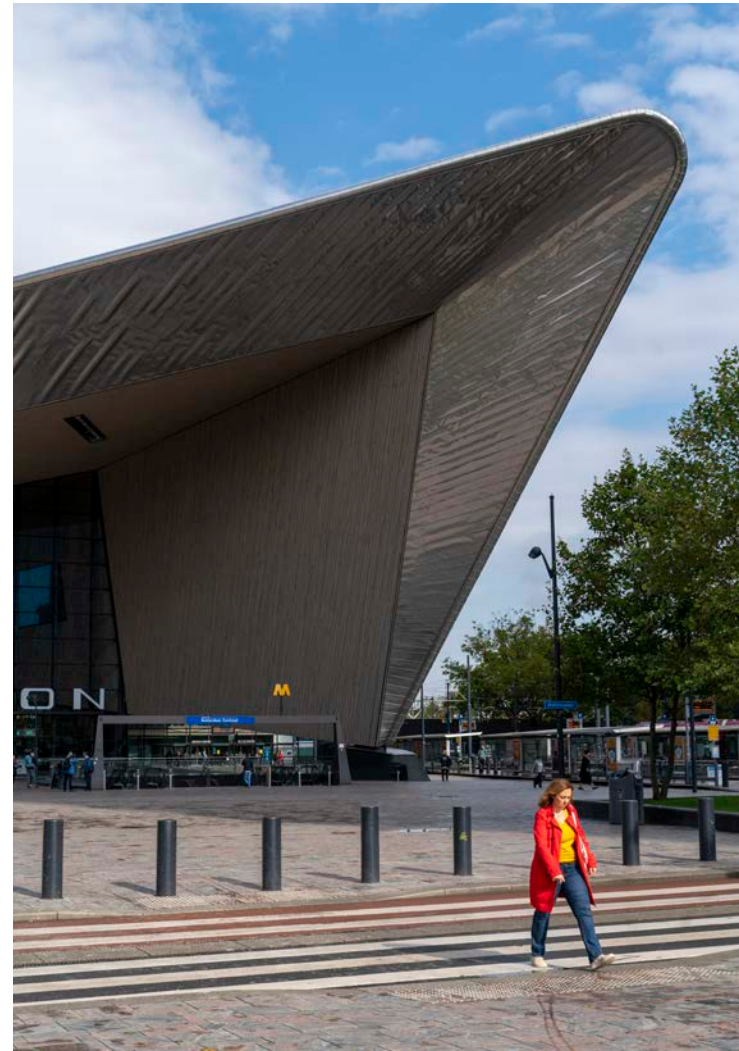
Kun toisen maailmansodan runtelemaa Rotterdamia alettiin aikoinaan rakentaa uudelleen, kaupunkiin toivat tyyliään modernistiset ja maailmallakin tunnetut arkkitehdit. Esimerkiksi **Rem Koolhaas** on suunnitellut tänne erilaisia rakennuksia, kuten mahtipontisen De Rotterdam -pilvenpiirtäjän. Sen sisältä löytyy hotelli, ravintoloita, asuntoja, toimistotiloja ja kauppoja.

Paikalliset sanovat, että Rotterdam on *sitä todellista Hollantia*. Pehmeämpää kuin Amsterdam, ja vähemmän hienoa.

Eroja pääkaupungin ja Rotterdamin välillä todella on. Jo ensisilmäyksellä Rotterdam tuntuu olevan kaukana Amsterdamin piparkakkutalojen miehittämästä kanaalisokkelosta. Hollantilaisille on myös selvää, että Rotterdam kilpailee maan suosikkikaupungin roolista.

ROTTERDAM VALITTIIN TAANNOIN ISÄNNÖIMÄÄN VUODEN 2020 Euroviisuja. Koronapandemian vuoksi kisat siirtyivät tämän vuoden keväälle. Tätä kirjoitettaessa on auki, kuinka suuri osa kilpailusta voidaan pitää paikan päällä Rotterdamissa ja mikä osa järjestetään virtuaalitapahtumana.

Viisuille on varattu areena kaupungin suuresta Ahoy-kulttuuri- ja konferenssikeskuksesta. Ahoy sai mainetta viime vuonna myös siitä, että kun korona vei sieltä tapahtumat, keskus avasi oman drive in -taidenäyttelyn. Yleisö sai ajaa autoiltaan halliin ja katsella turvallisesti menopelin sisältä paikallisen Boijmans Van Beuningen -museon kokoamaa tasokasta taidetta Hollannista ja muista maista.

▲ Kuvatekstit. Il eicat aut deliquid ma ilit, odi aliquias utatempore, volesto reperempe volut estota porum harios veribus, te aut rerum dolorupta cupta

lisen Boijmans Van Beuningen -museon kokoamaa tasokasta taidetta Hollannista ja muista maista.

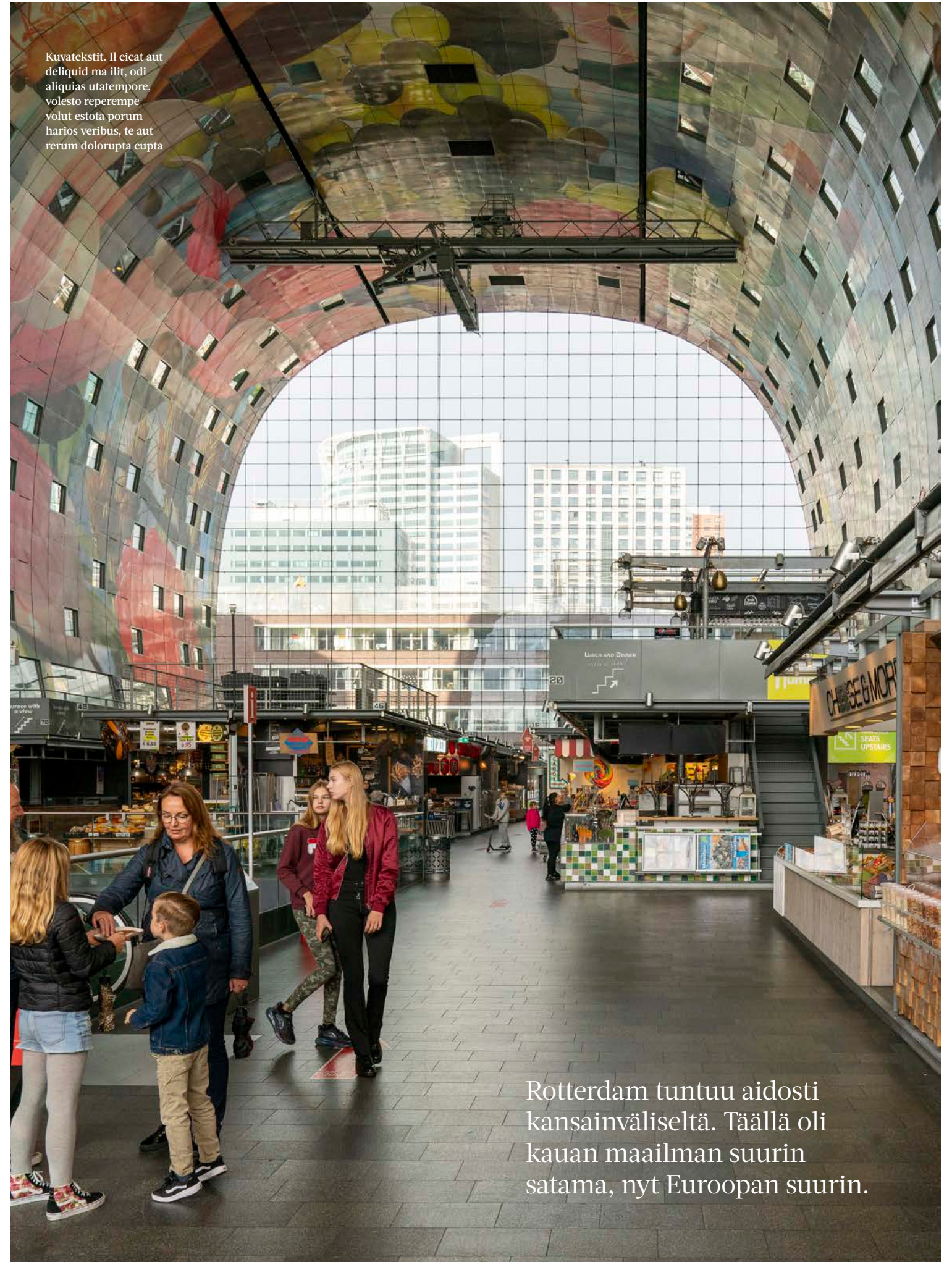
KAUPUNGISSA KULKIESSA KÄY SELVÄKSI, ETTÄ TÄÄLLÄ historia nivoutuu kiinnostavasti nykypäivään. Rottejoen uomaan syntyneestä kalastajakaupungista on kasvanut kansainvälisen kaupan, liikenteen ja teollisuuden keskus.

Aikakausien yhdistyminen näkyy esimerkiksi Markthall-kauppahallissa. Sämpylät, viinirypäleet, kalat ja kukkimpit vilisevät sen katon värikkäässä freskossa. Siellä täällä rakennuksessa on ikkunoita, joista ei katsellakaan tavalliseen tapaan ulos vaan sisäänpäin. Hallin ulkoreunoille on rakennettu 200 asuntoa, joista asukkaat voivat seurata kaupan käyntiä ja muuta menoa.

Ainutlaatuinen rakennus sijaitsee alueella, johon kaupungin muurit nousivat 1300-luvulla. Talon alle tehdyssä parkkihallissa on esillä arkeologisia löydöksiä entisten rotterdamilaisten elämästä.

Rotterdam piti 1900-luvun loppupuolella pitkään maailman suurimman sataman titteliä, ja se on yhä Euroopan suurin. Se on myös noin 600 000 asukkaan monikansallinen kaupunki, jonka yliopistot ovat Euroopan kärkeä. Opiskelijoita saapuu tänne eri maista tuhansittain joka vuosi.

Heihin kuuluu myös 26-vuotias suomalainen **Enja Kivinen**, joka on äskettäin aloittanut kriminaalipsykologian maisteriopinnut Erasmus-yliopistossa.

Kuvatekstit. Il eicat aut deliquid ma ilit, odi aliquias utatempore, volesto reperempe volut estota porum harios veribus, te aut rerum dolorupta cupta

Rotterdam tuntuu aidosti kansainväliseltä. Täällä oli kauan maailman suurin satama, nyt Euroopan suurin.

Kuvatekstit. Il eicat aut deliquid ma ilit, odi aliquias utatempore, volesto reperempe volut estota porum harios veribus, te aut rerum dolorupta cupta

”Tulin Rotterdamiin, koska löysin juuri itseäni kiinnostavan tutkinnon, ja lukukausimaksut olivat paljon Britanniaa halvemmat”, Kivinen kertoo. ”Täällä on ison kaupungin tunnelmaa. Elämää, kulttuuria, ravintoloita ja baareja, ja luonto on aina lähellä.”

Erasmusyliopisto, Erasmuspuisto, Erasmuskatu. Nimi tuntuu tulevan vastaan useasti, eikä ihme. Kaupungin keskustassa seisoo pronssista tehty mies, Desiderius Erasmus Roterodamus. Erasmus Rotterdamilainen oli 1460-luvulla syntynyt ja vuosikymmeniä vaikuttanut teologi ja filosofi.

Miehen sanotaan asuneen Rotterdamissa vain joitakin vuosia. Hän eli useissa Euroopan maissa muttei asettunut niistä yksinomaan mihinkään, joten hänen nimensä sopii hyvin eurooppalaisen opiskelijavaihdon ohjelman nimeksi. Erasmuksen ajattelun kulmakiviä oli vapaus älylliseen ja kirjalliseen ilmaisuun. Jotakin samaa on kaupunkilaisten mentaliteetissakin – hienostunutta vapautta.

KAUPUNGIN ENTINEN PÄÄSATAMA, OUDE HAVEN, ON NYKYÄÄN täynnä ravintoloita ja baareja, ja vedessä kelluvat puiset, museoidut laivat. Toisen maailmansodan pommeilta säästyneitä perinteisiä taloja on vain muutama, ja niistä moni on juuri täällä vanhassa satamassa. Niemen nokassa kohoava 1898 valmistunut Witte Huis oli aikanaan Euroopan korkeimpia ihmisvoimin rakennettuja torneja.

Entistä satama-aluetta on myös Wilhelminapier, josta tuhannet eurooppalaiset lähtivät aikoinaan seilaamaan Amerikkaan. Tätä liikennettä riitti aina 1970-luvulle asti. Sitten min karulle betonisaarekkeelle on noussut hotelleja, museota ja asuinrakennuksia.

Fenix Food Factorya ulkoa katsellessa tuntee melkein olevansa rosoisessa Itä-Berliinissä. Sisältä löytyy kuitenkin gourmet-ravintola, kahvipaahtimo ja kotoisa kirjakauppa. Tehdashalli on ulkoa viileä mutta sisältä kirjava ja lämmin. Vähän niin kuin Rotterdam.

◄ Kuvatekstit. Il eicat aut deliquid ma ilit, odi aliquias utatempore, volesto reperempe volut estota porum harios veribus, te autw

► Kuvatekstit. Il eicat aut deliquid ma ilit, odi aliquias utatempore, volesto reperempe volut estota porum harios veribus, te aut rerum dolorupta cupta

Renessanssiajan filosofi Erasmus Rotterdamilainen asui täällä vain joitakin vuosia. Hän on silti kaupungin vapauden symboli.

ARKKITEHTIEN LISÄKSI ROTTERDAMISSA ON PALJON ERILAISIA yrittäjiä ja luovien alojen ammattilaisia. Eräs ulkoa rapistunut rakennus on vuokrattu start up -firmoille ja taiteilijoiden studioille.

Talon katolla, Op Het Dak- ravintolan pihalla, kanat juoksentelevät ihmisten seassa. Kaupungin ensimmäisestä katto-puutarhasta pitävät huolta vapaaehtoiset, jotka haluavat oppia lisää kiertotaloudesta. Katolla kompostoitua multaa myydään eteenpäin, ja varoilla pidetään yllä puutarhan antimia, joita käytetään ravintolan annoksissa.

Ravintolan omistaa paikallinen Valerie Kuster. Hän kertoo halunneensa suunnitella konseptin, jonka tarjonnassa yhdistyvät lähiseudun kausiluontoiset ja terveelliset raaka-aineet. Inspiraatiota Kuster haki ympäri maailman.

”Asuin Lontoossa ja matkustelin Latinalaisessa Amerikassa. Opiskelin viestintää ja markkinointia, mutta palatesani Rotterdamiin vuonna 2012 halusin kokeilla muitakin oppimiani asioita”, Kuster kertoo.

Hän päätyi avaamaan ravintolan.

”Järjestimme täällä teatteriesityksiä, kuvasimme elokuvia, pidimme joogaa. Lopulta aamiais- ja lounasbistro satunnaisilla kulttuuriaktiiviteeteilla tuntui toimivan parhaiten.”

Rotterdam haluaa nyt asettaa kaupankäynnin sijaan etusijalle asukkaansa. Luova tunnelma leviää myös ydinkeskustan ulkopuolelle.

▲ Kuvatestit. Il eicat aut deliquid ma ilit, odi aliquias utatempore, volesto reperempe volut estota porum harios veribus, te aut rerum dolorupta cupta

▼ Kuvatestit. Il eicat aut deliquid ma ilit, odi aliquias utatempore, volesto reperempe volut estota porum harios veribus, te aut rerum dolorupta cupta

►► Kuvatestit. Il eicat aut deliquid ma ilit, odi aliquias utatempore, volesto reperempe volut estota porum harios veribus, te aut rerum dolorupta cupta

Kuten monissa muissa innovatiivisissa kaupungeissa, Rotterdamissa luova ilmapiiri leviää keskusta-alueen ulkopuolelle. Kaupungin pohjoisosan suositulla Zwaanshalsin ostoskadulla näkyy rapistuneita rakennuksia, ravintoloita, vintageliikkeitä ja erikoistavaraputiikkeja.

Keskustaan taas halutaan tehdä lisää pyörä- ja kävelyteitä, ja meren äärelle rakennetaan nyt toimistotilojen sijaan asuinrakennuksia. Satamakaupunki haluaa olla yhä enemmän asukkaidensa koti, ei vain kaupan keskus.

Regina-puotiin astuessa huomaa itämaisen ruuan tuoksun. Yrittäjä **Anna Regina Kooiman** on äitinsä kanssa perustanut liikkeen, jossa he myyvät itse valmistamaansa ruokaa ja yrttejä sekä ystävän tekemiä saviastioita.

Hyllyllä nököttävien greippihillopurkkien sisältö on tuotettu kaupunkilaisten pihoilta ja puutarhoista hankituista aineksista. Äiti **Maria** kokkaa ravintolan ruokia harrastuksenaan ja pitää päivätyönään designtoimistoa. Tytär Anna on suunnitellut liikkeen ilmeen.

”Innovatiivinen ruuantuotanto on meidän molempien intohimo. Kävin ennen erilaisissa juhlissa markkinoimassa suunnittelemani limonadibrändiä, minulla oli sellainen kärry ja myin juomia kiinnostuneille”, kertoo Anna Regina.

VALKOKYPÄRÄISET VIERAILIJAT VAELTELEVAT PITKIN LASISIA ja sokkeloisia portaita kerroksesta toiseen. Uutuuttaan kiiltävä lasihissi kuljettaa meidät munanmuotoisen rakennuk-

sen katolle, jonka ulkoreunoista heijastuu koko kaupungin panoraama. Ei uskoisi, että kohta jalkojemme alle sijoitetaan 151 000 taideteosta, joita kuka tahansa voi päästä katselemaan.

Museum Boijmans Van Beuningenin mentyä taannoin remonttiin sen viereen alettiin rakentaa uudenlaista tilaa, jossa museon mittavat taidekokoelmat olisivat esillä vierailijoille. Kuuluisan arkkitehdin **Winy Maasin** idea oli suunnitella monitoiminen rakennus, joka olisi yhtä aikaa sekä suljettu että avoin.

Pian valmistuvaa Depot-rakennusta ihailee myös kuraattori **Annemartine van Kesteren**.

”Kun kävelen täällä, rakennus muistuttaa minua arkkitehti **Piranesin** maanalaisista piirroksista 1700-luvulta. Kaikki nämä omituiset portaat, nurkkaukset ja käytävät – rakennuksen yksityiskohdat heijastelevat todella niitä piirroksia”, van Kesteren sanoo.

”Odotan innolla, että pääsen esittelemään ihmisille kaikkea, mitä olen tutkinut modernista taiteesta ja designista. Olemme todella ylpeitä tästä hankkeesta.”

Kun Depot syyskuussa 2021 avautuu, sen yleisö voi ihailla kokoelmia kaikilta taiteenaloilta omatoimisesti tai oppaan kanssa. Talossa voi esimerkiksi saada oppia taiteen konservoinnista tai vaikka vain aterioida ja ihailla maisemia katto-puutarhasta.

Depot on innostava hanke, josta otetaan mallia muuallakin maailmalla. Se tiivistää hyvin rotterdamilaisen ajattelutavan, jossa katsotaan aina tulevaisuuteen, kaupunkilaisten tarpeet edellä.

Rotterdamissa on todella ainesta koko Hollannin keulakuvaksi, tai ehkä maan kaupungit täydentävät erilaisuudessaan toisiaan. Jos haluaa kokea jotain tuoreelta tuntuva, sitä täältä löytyy jokaiselle. 📍

